Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

20 päivänä joulukuuta 2017*

Muutoksenhaku – Asetus (EY) N:o 834/2007 – Luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden tuotanto ja merkinnät – Asetus (EY) N:o 889/2008 – Täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 1358/2014 – Oikeussuojaintressi – Henkilökohtaisen hyödyn käsite

Asiassa C-268/16 P,

jossa on kyse Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklaan perustuvasta valituksesta, joka on pantu vireille 13.5.2016,

Binca Seafoods GmbH, kotipaikka München (Saksa), edustajanaan H. Schmidt, Rechtsanwalt,

valittajana,

ja jossa vastapuolena on

Euroopan komissio, asiamiehinään A. Lewis, G. von Rintelen ja K. Walkerová,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja T. von Danwitz sekä tuomarit C. Vajda, E. Juhász (esittelevä tuomari), K. Jürimäe ja C. Lycourgos,

julkisasiamies: M. Bobek,

kirjaaja: hallintovirkamies K. Malacek,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 29.3.2017 pidetyssä istunnossa esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 8.6.2017 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Binca Seafoods GmbH (jäljempänä Binca) vaatii valituksellaan unionin yleisen tuomioistuimen 11.3.2016 antaman määräyksen Binca Seafoods v. komissio (T-94/15, ei julkaistu, EU:T:2016:164) (jäljempänä valituksenalainen määräys), jolla kyseinen tuomioistuin hylkäsi valittajan kanteen, jossa vaadittiin kumoamaan neuvoston asetuksen (EY) N:o 834/2007 soveltamista koskevista

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

yksityiskohtaisista säännöistä annetun asetuksen (EY) N:o 889/2008 muuttamisesta luonnonmukaisten vesiviljelyeläinten alkuperän, vesiviljelyeläinten hoitoa koskevien käytäntöjen, luonnonmukaisten vesiviljelyeläinten rehun sekä luonnonmukaisessa vesiviljelyssä käytettäväksi sallittujen tuotteiden ja aineiden osalta 18.12.2014 annettu komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 1358/2014 (EUVL 2014, L 365, s. 97; jäljempänä riidanalainen asetus), kumoamista.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Perusasetus

2 Luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinnöistä sekä asetuksen (ETY) N:o 2092/91 kumoamisesta 28.6.2007 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 834/2007 (EUVL 2007, L 189, s. 1; jäljempänä perusasetus), 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Tässä asetuksessa säädetään perusta luonnonmukaisen tuotannon kestävälle kehittämiselle ja varmistetaan samalla sisämarkkinoiden tehokas toiminta, kilpailun rehellisyys, kuluttajien luottamus ja kuluttajien edun suojaaminen.

Siinä asetetaan tämän asetuksen nojalla annettujen sääntöjen tukemiseksi yhteiset tavoitteet ja periaatteet, jotka koskevat:

a) luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden tuotannon, valmistuksen ja jakelun kaikkia vaiheita ja näitä tuotteita koskevaa valvontaa;

– –

2. Tätä asetusta sovelletaan seuraaviin maataloudesta, myös vesiviljelystä, peräisin oleviin tuotteisiin, jos ne on saatettu tai tarkoitettu saatettavaksi markkinoille:

a) elävät tai jalostamattomat maataloustuotteet;

b) elintarvikkeina käytettävät jalostetut maataloustuotteet;

c) rehut;

d) kasvien lisäysaineisto ja siemenet.

Luonnonvaraisten eläinten metsästyksestä ja kalastuksesta saatavia tuotteita ei katsota luonnonmukaiseksi tuotannoksi.

– –”

3 Perusasetuksen 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tässä asetuksessa sovelletaan seuraavia määritelmiä:

a) ’luonnonmukaisella tuotannolla’ tarkoitetaan tässä asetuksessa vahvistettujen sääntöjen mukaisen tuotantomenetelmän käyttöä kaikissa tuotannon, valmistuksen ja jakelun vaiheissa;

– –

d) ’toimijalla’ tarkoitetaan luonnollisia tai oikeushenkilöitä, joiden vastuulla on varmistaa, että tämän asetuksen vaatimuksia noudatetaan niiden valvontaan kuuluvassa luonnonmukaisen tuotantoalan yritystoiminnassa;

– –”

4 Perusasetuksen 15 artiklassa, joka koskee vesiviljelyeläimiä koskevia tuotantosääntöjä, säädetään seuraavaa:

”1. Vesiviljelyeläinten tuotantoon sovelletaan 11 artiklassa säädettyjen maatilatuotantoa koskevien yleisten sääntöjen lisäksi seuraavia sääntöjä:

a) vesiviljelyeläinten alkuperä:
   i) luonnonmukaisen vesiviljelyn on perustuttava luonnonmukaisista emokannoista ja luonnonmukaisilta viljelylaitoksilta peräisin olevan poikaskannan kasvattamiseen;
   ii) jos luonnonmukaisista emokannoista ja luonnonmukaisilta viljelylaitoksilta peräisin olevaa poikaskantaa ei ole saatavissa, viljelylaitokselle voidaan erityisedellytyksin tuoda muita kuin luonnonmukaisesti kasvatettuja vesiviljelyeläimiä;

   – –

c) jalostus:

   – –
   iii) on vahvistettava emokantojen hoitoa, jalostusta ja poikasten tuotantoa koskevat lajikohtaiset edellytykset;

– –”

5 Perusasetuksen 38 artiklassa Euroopan komissio valtuutetaan vahvistamaan tämän asetuksen soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt.

6 Perusasetusta sovelletaan sen 42 artiklan mukaan 1.1.2009 alkaen.

Soveltamisasetus

7 Asetuksen N:o 834/2007 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä luonnonmukaisen tuotannon, merkintöjen ja valvonnan osalta 5.9.2008 annetun komission asetuksen (EY) N:o 889/2008, sellaisena kuin se oli alkuperäisessä muodossaan (EUVL 2008, L 250, s. 1; jäljempänä soveltamisasetus), jota sovelletaan sen 97 artiklan nojalla 1.1.2009 lukien, 1 artiklan 2 kohdan a alakohdassa jätettiin sen soveltamisalan ulkopuolelle vesiviljelystä peräisin olevat tuotteet.

Soveltamisasetuksen ensimmäinen muutosasetus

8 Soveltamisasetusta laajennettiin 5.8.2009 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 710/2009 (EUVL 2009, L 204, s. 15; jäljempänä soveltamisasetuksen ensimmäinen muutosasetus) koskemaan tiettyjä vesiviljelyeläimiä ja siihen lisättiin vesiviljelystä peräisin olevia tuotteita koskevia erityisiä tuotantosääntöjä.

9 Soveltamisasetuksen ensimmäisellä muutosasetuksella soveltamisasetuksen II osastoon lisättiin 2 a luku, jonka otsikko on ”Vesiviljelyeläinten tuotanto”. Mainittuun lukuun kuuluva 2 jakso, joka koskee vesiviljelyeläinten alkuperää, sisälsi 25 e artiklan, jossa ilmaistiin edellytykset, joissa muita kuin luonnonmukaisia vesiviljelyeläimiä voitiin tuoda viljelylaitokseen.

10 Soveltamisasetuksen 25 e artiklassa, sellaisena kuin se seurasi soveltamisasetuksen ensimmäisestä muutosasetuksesta, säädettiin seuraavaa:

”1. Luonnosta pyydystettyjä tai muita kuin luonnonmukaisia vesiviljelyeläimiä voidaan tuoda viljelylaitokseen jalostustarkoituksissa tai geenikannan parantamiseksi, tai jos luonnonmukaisia vesiviljelyeläimiä ei ole saatavilla. Tällaisiin eläimiin on sovellettava luonnonmukaista tuotantotapaa vähintään kolmen kuukauden ajan ennen kuin niitä voidaan käyttää jalostukseen.

2. Muita kuin luonnonmukaisesti vesiviljeltyjä poikasia voidaan tuoda viljelylaitokseen jatkokasvatustarkoituksissa ja silloin, kun luonnonmukaisten vesiviljelyeläinten poikasia ei ole saatavilla. Luonnonmukaista tuotantotapaa on noudatettava vähintään tuotantojakson viimeisten kahden kolmanneksen aikana.

3. Viljelylaitokseen tuotavien muiden kuin luonnonmukaisesti vesiviljeltyjen poikasten enimmäisosuus on 80 prosenttia 31 päivään joulukuuta 2011 mennessä, 50 prosenttia 31 päivään joulukuuta 2013 mennessä ja 0 prosenttia 31 päivään joulukuuta 2015 mennessä.

4. Luonnonvaraisten vesiviljelyeläinten poikasten keruu jatkokasvatustarkoituksiin on erityisesti rajattava seuraaviin tapauksiin:

a) kalojen ja äyriäisten toukkien ja poikasten luonnollinen virtaus täytettäessä lammikoita, viljelyrakennelmia ja -laitteita;

b) eurooppalainen lasiankerias, edellyttäen että alueella on käytössä hyväksytty ankeriaanhoitosuunnitelma ja että ankeriaan keinotekoinen lisääntyminen on edelleen ratkaisematta.”

11 Mainitun asetuksen 25 i artiklassa, jonka otsikko on ”Hormonien käyttökielto” ja joka lisättiin soveltamisasetuksen II osaston 2 a luvun eläinten lisääntymistä koskevaan 4 jaksoon soveltamisasetuksen ensimmäisellä muutosasetuksella, säädetään seuraavaa:

”Hormonien ja hormonijohdannaisten käyttö on kielletty.”

12 Soveltamisasetukseen lisättiin soveltamisasetuksen ensimmäisellä muutosasetuksella 25 k artikla, jonka otsikko on ”Lihaa syövien vesiviljelyeläinten rehuja koskevat erityissäännöt” ja jossa säädetään, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksen N:o 889/2008 muuttamisesta ja oikaisemisesta 14.6.2012 annetulla komission asetuksella (EU) N:o 505/2012 (EUVL 2012, L 154, s. 12), seuraavaa:

”1. Lihaa syövien vesiviljelyeläinten rehu on hankittava ensisijaisesti seuraavista lähteistä:

a) vesiviljelystä peräisin olevat luonnonmukaiset rehutuotteet;

b) luonnonmukaisesta vesiviljelystä saaduista perkeistä valmistettu kalajauho ja kalaöljy;

c) kalajauho ja kalaöljy sekä kalaperäiset ainesosat, jotka on saatu kestävässä kalastuksessa ihmisravinnoksi pyydettyjen kalojen perkeistä;

d) luonnonmukaiset kasvi- tai eläinperäiset rehuaineet.

– –

3. Rehu voi koostua enintään 60-prosenttisesti luonnonmukaisista kasvituotteista.

4. Lohen ja taimenen rehussa voidaan käyttää ensisijaisesti luonnonmukaisista lähteistä, kuten luonnonmukaisesti kasvatettujen äyriäisten kuorista, saatua astaksantiinia kyseisten kalalajien fysiologisten tarpeiden rajoissa. Jos luonnonmukaisia lähteitä ei ole saatavilla, voidaan käyttää luonnosta saatua astaksantiinia (kuten Phaffia-hiivaa).”

13 Soveltamisasetuksen ensimmäistä muutosasetusta sovellettiin sen 2 artiklan nojalla 1.7.2010 lukien.

14 Soveltamisasetuksen ensimmäisellä muutosasetuksella soveltamisasetuksen 95 artiklaan lisättiin kuitenkin seuraava kohta:

”11. Toimivaltainen viranomainen voi sallia, että ne vakiintuneet vesiviljelyeläinten ja merilevien tuotantoyksiköt, jotka harjoittavat tuotantoa kansallisesti hyväksyttyjen luonnonmukaista tuotantoa koskevien sääntöjen mukaisesti ennen tämän asetuksen voimaantuloa, säilyttävät luonnonmukaisen statuksensa 1 päivään heinäkuuta 2013 asti samalla, kun ne ryhtyvät noudattamaan tämän asetuksen säännöksiä, edellyttäen ettei vesiä ole tarpeettomasti pilattu aineilla, joita ei sallita luonnonmukaisessa tuotannossa. Tämän toimenpiteen kohteena olevien toimijoiden on ilmoitettava asiaankuuluvat laitokset, kalalammikot, häkit tai merileväerät toimivaltaiselle viranomaiselle.”

15 Soveltamisasetuksen ensimmäisen muutosasetuksen 2 artiklan viimeisessä kohdassa säädettiin seuraavaa:

”Tätä asetusta voidaan tarkistaa jäsenvaltioiden asiaa koskevien, asianmukaisesti perusteltujen ehdotusten perusteella tämän asetuksen muuttamiseksi 1 päivästä heinäkuuta 2013.”

Soveltamisasetuksen toinen muutosasetus

16 Siirtymäkauden, jonka aikana soveltamisasetuksen ensimmäistä muutosasetusta ei voitu tarkistaa (jäljempänä siirtymäkausi), päättymispäivä, joksi oli vahvistettu soveltamisasetuksen 95 artiklan 11 kohdassa 1.7.2013, korvattiin 24.10.2013 annetulla komission täytäntöönpanoasetuksella (EU) N:o 1030/2013 (EUVL 2013, L 283, s. 15; jäljempänä soveltamisasetuksen toinen muutosasetus) siten, että päivämääräksi tuli 1.1.2015.

Soveltamisasetuksen kolmas muutosasetus

17 [Soveltamisasetuksen] muuttamisesta muiden kuin luonnonmukaisesti vesiviljeltyjen poikasten ja muiden kuin luonnonmukaisesti viljeltyjen simpukantoukkien vesiviljelyssä käytön osalta 17.12.2013 annetulla komission täytäntöönpanoasetuksella (EU) N:o 1364/2013 (EUVL 2013, L 343, s. 29; jäljempänä soveltamisasetuksen kolmas muutosasetus) muutettiin soveltamisasetuksen 25 e artiklan 3 kohtaa.

18 Ajanjaksoa, jona viljelylaitokseen tuotavien muiden kuin luonnonmukaisesti vesiviljeltyjen poikasten enimmäisosuus voi olla 50 prosenttia, jatkettiin 31.12.2014 saakka.

19 Päivämäärää, jona enimmäisosuuden oli oltava 0 prosenttia ja joksi oli vahvistettu 31.12.2015, ei muutettu.

Riidanalainen asetus

20 Riidanalaisen asetuksen 1 artiklan 1 alakohdalla korvattiin soveltamisasetuksen 25 e artiklan 4 kohta seuraavasti:

”4. Luonnonvaraisten vesiviljelyeläinten poikasten keruu jatkokasvatustarkoituksiin on erityisesti rajattava seuraaviin tapauksiin:

a) kalojen ja äyriäisten toukkien ja poikasten luonnollinen virtaus täytettäessä lammikoita, viljelyrakennelmia ja -laitteita;

b) eurooppalainen lasiankerias, edellyttäen että alueella on käytössä hyväksytty ankeriaanhoitosuunnitelma ja että ankeriaan keinotekoinen lisääntyminen on edelleen ratkaisematta;

c) muiden lajien kuin eurooppalaisen ankeriaan luonnonvaraisten poikasten kerääminen jatkokasvatusta varten kosteikoissa, kuten murtovesilammikoissa, vuorovesialueilla ja tulvapenkereiden tai särkkien suojaamissa rannikkolaguuneissa, harjoitettavassa perinteisessä laajaperäisessä vesiviljelyssä, edellyttäen että:
   i) istutukset tapahtuvat kyseisten kalakantojen hoidosta vastaavien viranomaisten kyseisten lajien kestävän hyödyntämisen varmistamiseksi hyväksymien hoitotoimenpiteiden mukaisesti, ja
   ii) kaloja ruokitaan yksinomaan ympäristössä luontaisesti esiintyvällä rehulla.”

21 Mainitun asetuksen johdanto-osan kolmannessa ja neljännessä perustelukappaleessa perusteltiin soveltamisasetuksen 25 e artiklan 4 kohtaan tehtyjä lisäyksiä seuraavasti:

”(3) [Perusasetuksen] 15 artiklan 1 kohdan a alakohdan ii alakohdan mukaisesti viljelylaitokselle voidaan erityisedellytyksin tuoda muita kuin luonnonmukaisesti kasvatettuja vesiviljelyeläimiä, jos luonnonmukaisista emokannoista ja luonnonmukaisilta viljelylaitoksilta peräisin olevaa poikaskantaa ei ole saatavissa. [Soveltamis]asetuksessa – – säädetään luonnosta pyydystettyjä vesiviljelyeläimiä, mukaan luettuna luonnonvaraisten vesiviljelyeläinten poikasten keruu, koskevista erityisrajoituksista. Eräät perinteiset laajaperäiseen kalanviljelyyn kosteikoissa, kuten rantavallien tai särkkien suojaamissa murtovesilammikoissa, vuorovesialueilla ja rannikkolaguuneissa, liittyvät käytännöt ovat jatkuneet vuosisatojen ajan, ja ne ovat erittäin tärkeitä kulttuuriperinnön, luonnon monimuotoisuuden suojelun ja paikallisyhteisöjen taloudellisten mahdollisuuksien kannalta. Tietyin edellytyksin nämä käytännöt eivät vaikuta haitallisesti kyseisten kantojen tilaan.

(4) Sen vuoksi luonnonvaraisten kalanpoikasten keruu jatkokasvatustarkoituksiin kyseisten perinteisten vesiviljelykäytäntöjen puitteissa katsotaan luonnonmukaisen vesiviljelytuotannon tavoitteiden, vaatimusten ja periaatteiden mukaiseksi edellyttäen, että on toteutettu kyseisten kalakantojen hoidosta vastaavan viranomaisen hyväksymät hoitotoimenpiteet kyseisten lajien kestävän hyödyntämisen varmistamiseksi, että poikasistutukset tapahtuvat kyseisten toimenpiteiden mukaisesti ja että kaloja ruokitaan yksinomaan ympäristössä luontaisesti esiintyvällä rehulla.”

22 Riidanalaisen asetuksen 1 artiklan 3 alakohdassa täydennettiin soveltamisasetuksen 25 k artiklan 1 kohtaa seuraavasti:

”e) rehutuotteet, jotka on johdettu toimivaltaisen viranomaisen tunnustamassa, [yhteisestä kalastuspolitiikasta, neuvoston asetusten (EY) N:o 1954/2003 ja (EY) N:o 1224/2009 muuttamisesta sekä neuvoston asetusten (EY) N:o 2371/2002 ja (EY) N:o 639/2004 ja neuvoston päätöksen

2004/585/EY kumoamisesta 11.12.2013 annetussa] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1380/2013 [(EUVL 2013, L 354, s. 22)] säädettyjen periaatteiden mukaisesti kestäväksi sertifioidussa kalastusjärjestelmässä pyydetyistä kokonaisista kaloista."

23 Lisäksi riidanalaisen asetuksen 1 artiklan 5 alakohdassa lisättiin soveltamisasetuksen 25 k artiklaan uusi kohta, jossa säädetään seuraavaa:

"5. Lohensukuisten kalojen rehuannoksessa voidaan käyttää käymisestä peräisin olevaa histidiiniä, jos 1 kohdassa luetellut ravinnonlähteet eivät riitä varmistamaan kalojen ravitsemuksellisten tarpeiden edellyttämää histidiinin saantia, sekä kaihin ehkäisemiseksi."

Asian tausta

24 Binca, joka on Saksan oikeuden mukaan perustettu, ekosertifioitu yhtiö, tuo Saksaan Vietnamissa "Binca Organic Farm" -nimisellä vesiviljelytilalla luonnonmukaisesti tuotettua kiinanhaimonni-nimistä kalaa ja myy sen sitten Saksaan, Itävaltaan ja Skandinavian maihin sijoittautuneille liikekumppaneille.

25 Binca ostaa kiinanhaimonnit pakastettuina Vietnamiin sijoittautuneen, pörssissä noteeratun ja ekosertifioidun yrityksen (jäljempänä välittäjä) kautta, ja välittäjä jalostaa ja pakastaa vesiviljelystä peräisin olevat kalat ja laskuttaa viejänä toimivaa Bincaa sille toimitetuista tavaroista.

26 Binca ostaa itse kalanrehun, jonka se toimittaa välittäjälle, ja vähentää vastaavan summan välittäjälle maksetusta hinnasta.

27 Binca ehdotti komissiolle syyskuussa 2014 osoitetussa kirjeessä muutoksia soveltamisasetukseen ja erityisesti sen 25 e artiklan 3 kohtaan, sellaisena kuin se on muutettuna soveltamisasetuksen kolmannella muutosasetuksella, jotta mahdollisuutta tuoda muita kuin luonnonmukaisesti vesiviljeltyjä poikasia viljelylaitoksiin jatkettaisiin vuoteen 2021 asti.

28 Komissio ilmoitti Bincalle 15.10.2014 päivätyllä kirjeellä, että soveltamisasetuksen muutosprosessi oli käynnissä ja että jäsenvaltioiden ja kaikkien asianomaisten osapuolten kannat otettaisiin huomioon.

29 Riidanalainen asetus annettiin 18.12.2014.

30 Binca vaati 18.2.2015 päivätyllä kirjeellä SEUT 265 artiklan nojalla komissiota jatkamaan 1.1.2018 asti soveltamisasetuksen 95 artiklan 11 kohdassa tarkoitettua siirtymäkautta Vietnamissa tuotetun kiinanhaimonnin osalta.

Menettely unionin yleisessä tuomioistuimessa ja valituksenalainen määräys

31 Binca nosti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 19.2.2015 jättämällään kannekirjelmällä kanteen, jossa se vaati riidanalaisen asetuksen kumoamista. Se väitti, että sitä kohdeltiin syrjivästi, koska komissio oli säätänyt riidanalaisessa asetuksessa siirtymätoimia ja erityisiä poikkeussääntöjä muita luonnonmukaisia vesiviljelyjä kuin Bincan vesiviljelyjä varten. Mainittu asetus hyödytti siten sen kilpailijoita, mutta siinä ei säädetty mistään siirtymä- tai poikkeustoimesta, josta se itse olisi voinut hyötyä. Bincan mukaan tällaiset siirtymä- ja poikkeustoimet koskivat erityisesti poikasten alkuperää.

32 Binca väitti, että muiden taloudellisten toimijoiden oli mahdollista jatkaa merkinnän "luonnonmukainen" käyttöä tietyin edellytyksin, joilla se ei kuitenkaan ollut mahdollista sille itselleen. Binca vetosi kanteessaan nimenomaisesti eriarvoiseen kohteluun Mekongin suiston (Vietnam) ja Euroopan murtovesialueiden kalantuotantojen välillä.

33 Komissio esitti 2.5.1991 tehdyn unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 114 artiklassa tarkoitetun oikeudenkäyntiväitteen unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 21.5.2015 toimittamallaan erillisellä asiakirjalla.

34 Unionin yleinen tuomioistuin katsoi valituksenalaisessa määräyksessään, että koska Bincalla ei ollut oikeussuojan tarvetta valituksenalaisen määräyksen kumoamisen osalta, sen kanne oli jätettävä tutkimatta.

Asianosaisten vaatimukset unionin tuomioistuimessa

35 Binca vaatii valituksessaan, että unionin tuomioistuin

– kumoaa valituksenalaisen määräyksen ja

– kumoaa riidanalaisen asetuksen.

36 Komissio vaatii, että unionin tuomioistuin

– hylkää valituksen ja

– velvoittaa Bincan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Valituksen tarkastelu

37 Binca vetoaa valituksensa tueksi pääasiallisesti viiteen valitusperusteeseen, joista ensimmäinen koskee sitä, että asiassa ei ole otettu huomioon kilpailun suojelemiseen liittyviä väitteitä eikä todettu yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamista, toinen koskee tehokkaita oikeussuojakeinoja koskevan oikeuden loukkaamista, kolmas koskee sitä, että oikeutta tulla oikeudenmukaisesti kuulluksi ja perusteluvelvollisuutta on loukattu, neljäs koskee sitä, että oikeutta julkiseen oikeudenkäyntiin on loukattu, ja viides koskee elinkeinovapauden loukkaamista.

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

38 Binca väittää ensimmäisessä valitusperusteessaan, että unionin yleinen tuomioistuin suoritti arvioinnin, joka johti Bincan kanteen virheelliseen uudelleenluokitteluun. Vaikka Binca väitti, että sitä syrjittiin verrattuna sen kilpailijoihin, jotka saattoivat jatkaa merkinnän ”luonnonmukainen” käyttämistä siksi, että siirtymäkautta jatkettiin mielivaltaisesti ja valikoivasti, unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että tässä kanteessa vaadittiin ainoastaan siirtymäkauden jatkamista.

39 Komissio väittää, että valituksenalaisen määräyksen perustelut koskevat pääasiallisesti, ja perustellusti, Bincan intressiä vaatia riidanalaisen asetuksen kumoamista, jotta se voi jatkaa kiinanhaimonnin markkinointia merkinnällä ”luonnonmukainen”, koska sen kannekirjelmässä oli nimenomaisesti määritelty kanteen kohteeksi soveltamisasetuksen 95 artiklan 11 kohdassa säädetyn siirtymäkauden jatkaminen. Komission mukaan myös Bincan toteuttamilla tuomioistuimen ulkopuolisilla toimenpiteillä, joihin valituksenalaisessa määräyksessä viitataan, on ollut tämä sama tarkoitus.

40 Lisäksi komissio väittää, että Binca ei toimi samoissa kilpailuolosuhteissa kuin riidanalaisen asetuksen adressaatit eli vesiviljelytilojen toiminnanharjoittajat, koska Bincan toimialana on kiinanhaimonnin tuonti luonnonmukaisesti tuotettuna tuotteena.

41 Komissio toteaa vielä, että Binca ei ole esittänyt mitään vakuuttavaa seikkaa, joka osoittaisi, että se ja muut luonnonmukaisesta vesiviljelystä peräisin olevien kalojen tuottajat kilpailisivat keskenään. Tästä syystä unionin yleinen tuomioistuin ei ole komission mukaan tehnyt oikeudellista virhettä, kun se ei ole tutkinut yksityiskohtaisemmin kilpailun suojelemista koskevia Bincan väitteitä.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

42 Aluksi on todettava, että unionin yleinen tuomioistuin on arvioidessaan siinä nostetun kanteen tutkittavaksi ottamista katsonut, että se koski ainoastaan soveltamisasetuksen 95 artiklan 11 kohdassa säädetyn siirtymäkauden pidentämistä Bincan hyväksi. Koska riidanalaisella asetuksella ei muutettu tätä siirtymäkautta, unionin yleinen tuomioistuin katsoi valituksenalaisessa määräyksessä, että asetuksen kumoaminen ei muuttaisi sovellettavia oikeussääntöjä. Unionin yleinen tuomioistuin jätti näin ollen tutkimatta muut tutkittavaksi ottamisen edellytykset ja totesi valituksenalaisen määräyksen 73 kohdassa, että Bincalla ei ollut oikeussuojan tarvetta riidanalaisen asetuksen kumoamisen osalta ja että sen kanne oli näin ollen jätettävä tutkimatta.

43 Binca väittää valituksessaan, että unionin yleisen tuomioistuimen olisi arvioidessaan siinä nostetun kanteen tutkittavaksi ottamista pitänyt todeta, että kanteessa vedottiin eriarvoiseen kohteluun, joka otettiin käyttöön riidanalaisella asetuksella, jonka soveltaminen johti vääristyneeseen kilpailuun.

44 On muistutettava, että unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön nostama kumoamiskanne voidaan tutkia vain siltä osin kuin tällä henkilöllä on intressi saada riidanalainen toimi kumotuksi. Tällainen intressi edellyttää, että riidanalaisen toimen kumoamisella voi itsessään olla oikeusvaikutuksia ja että kanne näin voi tuloksellaan tuottaa kantajalle jotakin hyötyä (tuomio 4.6.2015, Andechser Molkerei Scheitz v. komissio, C-682/13 P, ei julkaistu, EU:C:2015:356, 25 kohta; tuomio 17.9.2015, Mory ym. v. komissio, C-33/14 P, EU:C:2015:609, 55 kohta ja määräys 6.4.2017, Proforec v. komissio, C-176/16 P, ei julkaistu, EU:C:2017:290, 32 kohta).

45 Tämän oikeuskäytännön mukaan kantajan on näytettävä toteen, että sillä on oikeussuojan tarve, joka on olennainen ja ensimmäinen edellytys kaikille kanteille (ks. vastaavasti tuomio 17.9.2015, Mory ym. v. komissio, C-33/14 P, EU:C:2015:609, 58 kohta). Jotta luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön nostama, toimen kumoamista koskeva kanne voidaan ottaa tutkittavaksi, kantajan on erityisesti osoitettava asianmukaisesti mainitun toimen kumoamista koskeva intressinsä (tuomio 4.6.2015, Andechser Molkerei Scheitz v. komissio, C-682/13 P, ei julkaistu, EU:C:2015:356, 26–28 kohta ja määräys 6.4.2017, Proforec v. komissio, C-176/16 P, ei julkaistu, EU:C:2017:290, 33 ja 34 kohta).

46 Nyt käsiteltävässä asiassa valituksenalaisen määräyksen 60 ja 62 kohdasta käy ilmi, että Binca väitti unionin yleisessä tuomioistuimessa, että riidanalaisessa asetuksessa sallittiin sen tiettyjen kilpailijoiden, mutta ei sen itsensä, jatkavan tuotteidensa markkinointia merkinnällä ”luonnonmukainen”, ja että koska se ei voinut enää myydä kiinanhaimonnia tällä merkinnällä, kuluttajat alkaisivat ostaa muita luonnonmukaisesta vesiviljelystä peräisin olevia kalalajeja. Binca väitti näin ollen, että jos riidanalainen asetus kumottaisiin, se voisi säilyttää asiakkaansa, koska myöskään sen kilpailijat eivät saisi enää käyttää merkintää ”luonnonmukainen”.

47 Valituksenalaisen määräyksen 70 kohdasta käy lisäksi ilmi, että Binca selosti unionin yleisessä tuomioistuimessa, että se katsoi voivansa kumoamiskanteensa avulla saavuttaa reilut ja yhdenvertaiset olosuhteet sen ja muiden luonnonmukaisesta vesiviljelystä peräisin olevien kalojen tuottajien välille siten, että viimeksi mainitut, samoin kuin se itsekään, eivät voisi enää käyttää markkinoilla merkintää ”luonnonmukainen”.

48 Tästä seuraa, että Binca on väittänyt unionin yleisessä tuomioistuimessa, että sillä oli intressi vaatia riidanalaisen asetuksen kumoamista siksi, että kumoamisella voitaisiin poistaa eriarvoinen kohtelu, jota mainittu asetus sai aikaan Bincan ja muiden luonnonmukaisesta vesiviljelystä peräisin olevien kalojen tuottajien välille, eikä ainoastaan siksi, että riidanalaisella asetuksella ei jatkettu soveltamisasetuksen 95 artiklan 11 kohdassa säädettyä siirtymäkautta.

49 Lisäksi on muistutettava, että kuten valituksenalaisen määräyksen 69 kohdasta käy ilmi, Binca myönsi unionin yleisessä tuomioistuimessa, että se ei voisi kanteellaan saada soveltamisasetuksen 95 artiklan 11 kohdassa, sellaisena kuin se on muutettuna soveltamisasetuksen toisella muutosasetuksella, säädettyä siirtymäkautta jatkettua, mutta väitti, että siihen kohdistuva syrjivä kohtelu olisi mahdollista lopettaa siten, että muilta luonnonmukaisesta vesiviljelystä peräisin olevien kalojen tuottajilta poistettaisiin oikeus käyttää merkintää ”luonnonmukainen”.

50 Näissä olosuhteissa on niin, että koska unionin yleinen tuomioistuin on virheellisesti katsonut, että Bincan siinä nostama kanne koski riidanalaisen asetuksen kumoamista ainoastaan sillä perusteella, että viimeksi mainitussa asetuksessa ei jatkettu mainittua siirtymäkautta, mikä johti kanteen virheelliseen uudelleenluokitteluun, unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen.

51 Näin ollen valituksenalainen määräys on tällä perusteella kumottava ilman, että on tarpeen tutkia muita Bincan esittämiä valitusperusteita.

Unionin yleisessä tuomioistuimessa nostettu kanne

52 Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 61 artiklan ensimmäisen kohdan toisen virkkeen mukaan on niin, että jos unionin tuomioistuin kumoaa unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun, se voi ratkaista asian lopullisesti, jos asia on ratkaisukelpoinen.

53 Unionin tuomioistuimella on nyt käsiteltävässä asiassa käytettävissään tarvittavat tiedot voidakseen ratkaista lopullisesti, oliko Bincalla oikeussuojan tarve.

54 Tässä yhteydessä on todettava aluksi, että Binca väitti unionin yleiselle tuomioistuimelle toimittamassaan kannekirjelmässä, että riidanalainen asetus oli kumottava sillä perusteella, että eri luonnonmukaisten vesiviljelyjen välillä oli mielivaltaista eriarvoista kohtelua, ja että tämän kumoamisen avulla voitiin lopettaa syrjivä kohtelu ja velvoittaa komissio tekemään siirtymätoimia koskeva päätös, joka ei olisi syrjivä. Binca täsmensi mainitussa kanteessa poikasten alkuperän osalta, että se, että soveltamisasetuksen 25 e artiklan 4 kohtaa muutettiin riidanalaisen asetuksen 1 artiklan 1 alakohdalla, sai aikaan eriarvoista kohtelua Mekongin suistossa ja toisaalta Euroopan murtovesialueilla harjoitettujen vesiviljelyjen välillä.

55 Binca täsmensi vielä huomautuksissaan, jotka koskivat komission unionin yleisessä tuomioistuimessa esittämää oikeudenkäyntiväitettä, että luonnonmukaisten lohien ja taimenien tuottajia suosittiin kahdella poikkeuksella, joista ensimmäisestä säädetään soveltamisasetuksen 25 k artiklan 1 kohdan e alakohdassa, joka on lisätty riidanalaisen asetuksen 1 artiklan 3 alakohdalla ja jossa sallitaan kokonaisten kalojen käyttö lihaa syövien eläinten rehuna, ja toisesta soveltamisasetuksen 25 k artiklan 5 kohdassa, joka on lisätty riidanalaisen asetuksen 1 artiklan 5 alakohdalla ja jossa sallitaan histidiinin lisääminen rehuannoksiin varmistamaan lohensukuisten kalojen ravitsemukselliset tarpeet.

56 Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 69–73 kohdassa, erityisiä perusteita, jotka koskevat riidanalaisen asetuksen 1 artiklan 3 ja 5 alakohtaa, joilla lisättiin soveltamisasetuksen 25 k artiklan 1 kohdan e alakohta ja 5 kohta, ei voida ottaa huomioon selvitettäessä, oliko Bincalla intressi vaatia riidanalaisen asetuksen kumoamista, koska Binca ei ole esittänyt niitä unionin yleisessä tuomioistuimessa nostamassaan kanteessa. Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 21 artiklan ja unionin yleisen tuomioistuimen 2.5.1991 tehdyn työjärjestyksen 44 artiklan 1 kohdan

(josta on tullut unionin yleisen tuomioistuimen 23.4.2015 tehdyn työjärjestyksen 76 artikla) määräyksistä näet seuraa, että unionin yleisessä tuomioistuimessa nostetussa kanteessa on mainittava erityisesti oikeudenkäynnin kohde ja yhteenveto seikoista, joihin kanne perustuu.

57 Sitä vastoin kysymyksestä, oliko Bincalla oikeussuojan tarve saada kumotuksi riidanalaisen asetuksen 1 artiklan 1 alakohta, jolla muutettiin soveltamisasetuksen 25 e artiklan 4 kohtaa, komissio toteaa yhtäältä, että koska mainittu yhtiö toimii ainoastaan kalojen tuojana, se ei kilpaile niiden tuottajien kanssa, joiden väitetään saavan etua riidanalaisesta asetuksesta, ja toisaalta, että kiinanhaimonni ei kilpaile niiden muiden kalalajien kanssa, joille riidanalaisessa asetuksessa myönnetään Bincan mukaan etuoikeuskohtelu.

58 Ensinnäkin on todettava, että kuten nyt annettavan tuomion 25 ja 26 kohdasta käy ilmi, Bincan rooli Vietnamista peräisin olevan luonnonmukaisen kiinanhaimonnin toimitusketjussa on kuitenkin laajempi ja monitahoisempi kuin perinteisellä tuojalla. Koska joka tapauksessa merkintää ”luonnonmukainen” koskeviin vaatimuksiin, joita sovelletaan luonnonmukaisten vesiviljelytuotteiden tuojiin, sisältyvät riidanalaisella asetuksella asetetut tuotantovaatimukset, minkä komissio on myöntänyt unionin tuomioistuimessa pidetyssä istunnossa, nyt käsiteltävässä asiassa ei voida katsoa, että ainoastaan kalantuottajilla voi olla intressi saada riidanalainen asetus kumotuksi.

59 Toiseksi unionin tuomioistuimen asiana ei ole tutkittavaksi ottamisen arviointia koskevassa vaiheessa lausua lopullisesti siitä, kilpaileeko Binca niiden tuottajien kanssa, joiden väitetään hyötyvän riidanalaisesta asetuksesta, tai kilpailevatko luonnonmukainen kiinanhaimonni ja muut luonnonmukaisesta vesiviljelystä peräisin olevat kalat keskenään, voidakseen selvittää, onko Bincalla oikeussuojan tarve (ks. analogisesti tuomio 28.1.1986, Cofaz ym. v. komissio, 169/84, EU:C:1986:42, 28 kohta). Nyt käsiteltävässä asiassa riittää, kun selvitetään, onko Binca osoittanut asianmukaisesti riidanalaisen asetuksen kumoamista koskevan intressinsä.

60 Tässä yhteydessä on todettava, että Binca ei ainoastaan väittänyt unionin yleisessä tuomioistuimessa, että se hyötyisi riidanalaisen asetuksen 1 artiklan 1 alakohdan, jolla muutettiin soveltamisasetuksen 25 e artiklan 4 kohtaa, kumoamisesta, vaan se myös selosti, millä tavalla tästä riidanalaisella asetuksella tehdystä muutoksesta koituisi tietyille muille luonnonmukaisesta vesiviljelystä peräisin olevien kalojen tuottajille etua ja Bincalle kielteisiä kaupallisia seurauksia.

61 Binca totesi tämän selostuksen yhteydessä myös, että Mekongin suiston vesiviljelykäytäntöihin liittyvien luontaisten erityisedellytysten vuoksi Bincalle kalaa toimittava viljelylaitos ei voinut hyötyä, toisin kuin eurooppalaisilla vesialueilla toimivat viljelylaitokset, soveltamisasetuksen 25 e artiklan 4 kohdan c alakohdasta, sellaisena kuin se on muutettuna riidanalaisen asetuksen 1 artiklan 1 alakohdalla.

62 Tässä yhteydessä on todettava, kuten julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksen 87 kohdasta käy ilmi, että riidanalaisen asetuksen johdanto-osan kolmannen ja neljännen perustelukappaleen mukaan soveltamisasetuksen 25 e artiklan 4 kohdassa säädetyillä poikkeuksilla pyritään helpottamaan meneillään olevaa luonnonmukaisesti tuotettujen kalatuotteiden tuotantoa, joka muutoin keskeytyisi. Bincan vaatimalla kumoamisella poistettaisiin siis kyseiset poikkeukset ja tehtäisiin tiettyjen kalojen tuottamisesta perusasetuksessa, soveltamisasetuksessa ja soveltamisasetuksen muutosasetuksissa tarkoitetulla luonnonmukaisella tavalla muille tuottajille hankalampaa tai jopa mahdotonta.

63 Näin ollen on todettava, että Binca on osoittanut riittävin oikeudellisin perustein, että sillä oli oikeussuojan tarve, vetoamalla asianmukaisesti unionin yleisessä tuomioistuimessa niihin negatiivisiin vaikutuksiin, joita sen kumoamiskanteen kohteena olevilla riidanalaisen asetuksen säännöksillä olisi sille, sekä hyötyyn, jota sille koituisi näiden säännösten kumoamisesta. Unionin yleisessä tuomioistuimessa nostetun kanteen tutkittavaksi ottamisen arvioinnissa tämä hyöty on tunnustettava riippumatta siitä, kumoaako unionin yleinen tuomioistuin riitautetun säännöksen siinä käytävän menettelyn päätteeksi vaiko ei.

64 Tästä seuraa, että Bincalla oli oikeussuojan tarve.

65 On kuitenkin todettava, että unionin tuomioistuimella ei ole riittäviä tietoja voidakseen lausua komission Bincan kumoamiskanteesta esittämän oikeudenkäyntiväitteen yhteydessä selostetuista muista perusteista tai pääasiasta.

66 Tämän vuoksi asia on palautettava unionin yleiseen tuomioistuimeen ja oikeudenkäyntikuluista on päätettävä myöhemmin.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (neljäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Unionin yleisen tuomioistuimen 11.3.2016 antama määräys Binca Seafoods vastaan komissio (T-94/15, ei julkaistu, EU:T:2016:164) kumotaan.

2) Asia palautetaan unionin yleisen tuomioistuimen ratkaistavaksi.

3) Oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin.

Allekirjoitukset